РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА - REPUBLIKA E MAQEDONISË SË VERIUT
МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА
И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ
MINISTRIA E MJEDISIT JETËSOR
DHE PLANIFIKIMIT HAPËSINOR
Бр.-Nr. 18-6646/7
20. 11. 2023 20 год.-viti
СКОПЈЕ - SHKUP

Извештај
за извршен надзор на законитоста на работата од областа на животната средина на општина Прилеп за 2023

Министерството за животна средина и просторно планирање врз основа и согласно Планот за вршење на надзор на законитоста на работата на органите на општината, на градот Скопје и општините во градот Скопје донесен од страна на министерката за животна средина и просторно планирање со бр. 18-2113/1 од 17.03.2023 година, подготви Прашалник кој беше доставен до општините дадени во Планот со цел да се изврши надзор на законитоста на работата на општините во областа на животната средина.

На ден 04.05.2023 година, Општина Прилеп до Министерството за животна средина и просторно планирање (Комисијата за вршење надзор на законитоста на работата на органите на општината, на градот Скопје и на општините во градот Скопје формирана со Решение бр. 18-2113/2 од 17.03.2023 година), достави допис бр.10-1036/1 со прилог пополнет Прашалник за надзор над законитоста на работата на општините. На ден 06.11.2023година од страна на комисијата беше извршен и надзор во општината на кој од општината беше присутно лицето Татјана Стојаноска вработена со договор на дело.

Пополнетиот Прашалник во однос на спроведување на законодавството од областа на животната средина беше разгледан од страна на Комисијата и при тоа се дојде до следните констатации заради увидени недостацои кои е потребно општината да ги отклони и за тоа да го извести министерството, и комисијата дава неколку препораки:

-Потребно е да се опфаќаат сите надлежности од областа на животната средина кои ги има општината, а кои произлегуваат пред се од Законот за животна средина, Законот за управување со отпадот, Законот за водите, Законот за заштита од бучавата во животната средина, Закон за спроведување на просторниот план на Република Македонија; и останатите закони од областа на животната средина, во спроведување на постапките каде е константирано дека не се спроведуваат.

По однос на обврските согласно Законот за животна средина :

- <u>Во однос на спроведување на постапката за одобрување на елаборати за животната средина од страна на комисијата а врз основа на прашалникот е утврдено дека:</u>

Општина Прилеп ја спроведува постапка за одобрување на елаборати за заштита на животната средина, и за истите се води регистер на издадени елаборати.

Имаат назначено лице за одобрување на елаборати вработено со договор на определено време на работно место кое не е систематизирано (привремен работник од Јануари 2022) Стојаноска Татјана – Инжинер за заштита на животната средина.

Мерки:

Потребно е лицето кое е назначено за одобрување на елаборати да биде вработено на неопределено време како би се задржал континуитетот во работата и не би довело до флуктација на обучен стучен кадар.

➢ Во однос на спроведување на постапката за издавање на **Б интегрирани еколошки дозволи** од страна на комисијата а врз основа на прашалникот е утврдено дека :

- Општина ја спроведува постапка за издавање на Б- интегрирани еколошки дезволи како и нивно обновување.

-Во текот на 2022/2023 имаат 12 Б-ИЕД дозволи кои се издадени.

Претходно ги одобрувал вработен на определено време кој си заминал а новото лице кое е овластено исто така е невработено на неопределено време и е ангажирано со договор на определено време (привремен работник од Јануари 2022).

Мерки:

Потребно е лицето кое назначено за издавање на Б-интегрирани еколошки дозволи да биде вработено на неопределено време како би се задржал континуитетот во работата и не би довело до флуктација на обучен стучен кадар.

➢ Во областа на **отпадот** комисијата укажува на следниве недостаци кои е потребно да се отстранат:

- Се препорачува, општината да ги следи и да земе активно учество при формирањето на одборот каде се вклучуваат општините од Југо-западниот плански регион и Пелагониски плански регион
- Се препорачува, Градоначалникот да води грижа за исполнување на обврската, селектирање на отпад, од страна на давателите на услугата во соработка со постапувачите на посебни текови со отпад не само со електрична и електронска опрема туку и за сите останати посебни текови со отпад.
- Се препорачува, Општината да отпочне со исполнување на обврската за објавување на податоци кои се однесуваат на состојбата на состојбата во управување со отпад, за постигнатиот напредок, идните активности за подобрување на состојбата за управување со отпад, како и споредбени податоци за постојната со претходната состојба за упарвување со отпад, согласно член 102 од Закон за управување со отпад.

➢ Во областа на **водите** комисијата укажува на следниве недостаци кои е потребно да се отстранат:

- За издадените дозволи за користење за вода или дозвола за испуштање, шест месеци пред истекот на рокот на важност на дозволите потребно е од страна на ЈКП Комуналец Прилеп

да се достави барање за нивно продолжување до Министерството за животна средина и просторно планирање. Воедно, Ви укажуваме дека за водни тела од кои се користи вода за консумирање од страна на човекот за населените места во општина Прилеп за кои не се прибавени дозволи за користење на вода согласно член 26 и 28, истите потребно е да се прибават, исто така и за испуштања или фрлање материи и супстанции во реципиенти за населените места во општина Прилеп за кои не е прибавена дозвола за испуштање огласно член 79 од ЗВ потребно е истата да се прибави.

- По донесување на Одлуката за заштитни зони од страна на Владата на РСМ потребно е општината во катастрите и урбанистичките планови на општината да ги прикажува картографските прикази на заштитните зони согласно член 98 став 4 ЗВ.
- Општината да продолжи со исполнување на обврските согласно член 113 од ЗВ т.е. да ги собира, одведе и пречистува отпадните води што произлегуваат или се создаваат на нивното подрачје, вклучувачи го и отстранувањето на тињата, како и да продолжи да ги исполнува обврските согласно член 116 и да обезбеди ефлуентите од индустриските отпадни води коишто влегуваат во системите за собирање и прочистување на урбани отпадни води да бидат подложни на потребниот предтретман.
-Согласно член 123 од ЗВ потребно е општината да ги презема мерките за заштита и одбрана од поплави и за заштита од друго штетно дејство на водите во урбаните подрачја и да донесе Програма за заштита од штетно дејство на водите согласно член 124 ЗВ (која треба да содржи изградба на насипи, акумулации, регулација на реки, уредување на порои, заштита на земјиште од ерозија, пошумување и сл.).
- Согласно член 126 од ЗВ потребно е Планот за заштита и одбрана од поплави во континуитет да се изработува, да се доставува до Министерство за животна средина и просторно планирање како и да се спроведува истиот.
- Согласно член 133 секоја година до крајот на септември општината да продолжи да врши проценка дали водотеците на подрачјето кое е под нивна надлежност се во состојба да предизвикат поплави на земјиштето и дали обезбедуваат непречен проток на водата. Доколку водотеците не обезбедуваат непречен проток се преземат мерки од страна на општината.
-- Општината во населените места може да го определува крајбрежниот заштитен појас за водотеците за кои не е определен истиот и да го уреди согласно член 132.
-Советот на општината на територијата под нејзина надлежност потребно е да ги определи границите на ерозивното подрачје и подрачјето загрозено од ерозија како и да ги утврди мерките и работите за заштита на земјиштето од ерозија и уредувањето на пороите, врз основа на техничка документација согласно член 135 од ЗВ и да ги презема мерките за заштита на ерозивни подрачја согласно член 136 и член 137 од ЗВ. Општината потребно е да ги исполни и обврските од член 141 од ЗВ и да ги превземе мерките за уредување на пороите што се наоѓаат на нивното подрачје.
- Согласно член 143 општината да изработи, доставува и објавува извештаи за активностите реализирани во претходната година и предвидените активности за наредната година во врска со заштитата од штетното дејство на водите.

- Општината потребно е да донесе Програма за мониторинг на водите согласно член 145 став 7 од ЗВ и да доставува податоци од мониторинг согласно член 156 ЗВ.

- Во областа на **просторното планирање** комисијата укажува на следниве недостаци кои е потребно да се отстранат:

1. Општината не ги исполнила обврските (согласно член 5 од Законот за спроведување на Просторниот план на Република Македонија, "Службен весник на РМ" бр.3 9/04), каде што: Заради континуирано следење на состојбите во просторот и спроведување на Просторниот план на Република Македонија, органите на државната управа, единиците на локалната самоуправа, јавните служби, организациите, претпријатијата, установите, институциите и другите правни лица (извештајни единици) се должни да изготват Годишен Извештај за состојбите и промените во просторот, од својата област и истите да ги доставуват до органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на просторното планирање, односно до Министерството за животна средина и просторно планирање.

Содржината на извештаите, постапката и начинот на изготвување, како и роковите за нивно доставување, се уредени со "Правилникот за постапката, начинот на изготвување, содржината на извештаите за состојбите и промените во просторот и роковите за нивно доставување" (Службен весник на Република Македонија бр. 42/05,111/06 и 17/2010).

2. Општината исто така го нема информирано министерството кои урбанистички планови и урбанистички проекти се донесени во тековната година со дефиниран плански опфат (дали се разликува од издаденото Решение за Услови за планирање на просторот). Односно по донесување на планот донесувачот е должен да го извести органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на просторното планирање за донесувањето на урбанистичкиот план со дефиниран опфат и за земјоделското земјиште кое со планот добило статус на градежно земјиште.

- Во областа на **бучавата** комисијата укажува на следниве недостаци кои е потребно да се отстранат:

Мерка:

-Општината да започне со примена на законските надлежности во целост бидејќи е констатирано дека во оваа област нема никакви активности.

Врз основа на сето горенаведено комисијата за вршењето на надзорот ги дава и следните препораки:

-Комисијата дава препорака во општината пред се да се изврши измена на систематизацијата на работни места на општината. Во моментов систематизирано е само едно работно место и тоа Самостоен референт за животна средина. Вработената која работи

на областа на животна средина е привремено вработена на работно место кое не постои во систематизацијата на општината. Потребно е да се опфаќаат сите надлежности од областа на животната кои ги има општината, а кои произлегуваат пред се од Законот за животна средина, Законот за управување со отпадот, Законот за заштита од бучавата во животната средина и останатите закони од областа на животната средина.

-Да се обезбедат повеќе вработени кои ќе работат во областа заштита на животната средина, при што постапките да се спроведуваат целосно и правилно.

-Комисијата дава препорака во општината да се овозможи учество на стручни обуки на вработените во општината кои работат во делот на заштитата на животната средина особено во делот на управување со отпад и управување за квалитет на амбиентниот воздух, со цел зајакнување на капацитетите за реализација на проекти,инвестициони зафати за подобрување на општата состојба со управување на отпадот како и за квалитет на амбиентниот воздух.

За превземените активности општината да го извести министерството (Комисијата за вршење надзор на законитоста на работата од областа на животната средина), Одделение за соработка со локална самоуправа во Секторот за соработка со локална самоуправа и управно надзорни работи во рок од **6 месеци** со писмен допис.

Скопје, 2023 година

Претседател на Комисија
за вршење надзор на законитоста на работата
на органите на општината, на градот Скопје и
на општините во градот Скопје
Тања Кироска Донски

Членови на Комисијата:

Лумни Јашари ______________________
Ирена Николоска____________________
Влатко Цветановски_________________
Даниела Ристова, ___________________
Даниела Наумоска, __________________
Соња Фунарџиска ___________________